

Diarienummer:
KFM 19726-2023

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L1@regeringskansliet.se

Bolag och brott – några åtgärder mot oseriösa företag (SOU 2023:34)

Ju2023/01611

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) ser positivt på utredningens förslag som syftar till att motverka att aktiebolag och andra företag används för att begå brott och andra oegentligheter. Myndigheten instämmer i att åtgärder är nödvändiga för att komma till rätta med eller i vart fall minska omfattningen av de problem som beskrivs i betänkandet (se s. 119 ff.).

Kronofogden ser särskilt positivt på förslagen som gäller Bolagsverkets kontrollerande roll och anser dessa vara angelägna för att motverka och försvåra den kriminella ekonomin. Myndigheten lämnar nedan synpunkter på förslagen.

Beträffande frågan om revisionsplikten bör återinföras eller inte, har utredningen inte tagit ställning till denna. Kronofogden anser emellertid att revisionsplikten bör återinföras och menar att ett sådant återinförande skulle öka förutsättningarna för att motverka och försvåra den kriminella ekonomin. Myndighetens uppfattning är att en återinförd revisionsplikt åtminstone kommer att ha en återhållande effekt på användandet av bolag för olagliga ändamål.

Avsnitt 7.4.2, Straffskärpning för brott mot målvaktsförbudet

Kronofogden instämmer i att det finns anledning till att se mer allvarligt på brott mot målvaktsförbudet och att straffskalan för detta brott bör skärpas (s. 262). Som utredningen framför bidrar målvakter till att brott som begås genom bolag kan utföras och fortsätta genom att dölja de verkliga gärningspersonerna bakom denna form av kriminalitet.

Postadress

Box 1050
172 21 SUNDBYBERG

Besöksadress

Rosenlundsgatan 8

Telefon 0771-73 73 00

www.kronofogden.se
kontakt@kronofogden.se

Avsnitt 7.4.4, Fler kontroller behövs för att säkerställa att målvaktsförbudet följs

Vad gäller förslaget om ett tillägg i Bolagsverkets instruktion delar myndigheten utredningens bedömning (s. 274) att Bolagsverket i större utsträckning bör göra kontroller i registreringsärenden för att kunna identifiera brottsliga upplägg som kännetecknas av att det anmäls bl.a. målvakter som företrädare för bolag och föreningar. Om Bolagsverket såsom anförs i betänkandet på ett tidigt stadium kan upptäcka brottsliga upplägg, kan det stoppa eller försvåra för oseriösa personer att påbörja eller fortsätta att utöva brottslig verksamhet genom användande av ett företag.

Avsnitt 7.4.5, Bolagsverket ska i vissa fall kunna förelägga om personlig inställelse

Beträffande förslaget om att Bolagsverket ska kunna förelägga om personlig inställelse när det behövs för att säkerställa anmälares eller den anmäldes identitet eller behörighet att företräda företaget, är det även Kronofogdens uppfattning att förslaget kommer att innebära att Bolagsverket i större utsträckning kommer att kunna förhindra att utnyttjade eller falska identiteter och målvakter registreras som företrädare för företag (s. 279 f.).

Avsnitt 7.4.6, Bolagsverket ska kunna stryka oriktiga uppgifter om företrädare i registren

När det gäller förslaget om att Bolagsverket ska kunna stryka oriktiga uppgifter om företrädare i registren är det såsom utredningen betonar (s. 283) viktigt att Bolagsverkets register innehåller korrekta uppgifter. Felaktiga uppgifter kan utnyttjas för brottsliga syften. Vidare fyller registren en viktig funktion för att tillhandahålla information för bl.a. myndigheter. Kronofogden är en sådan myndighet som använder uppgifterna i Bolagsverkets register i sin verksamhet och ju mer tillförlitliga de använda uppgifterna är desto mer effektiv kan myndigheten vara i sitt arbete.

Kostnadmässiga konsekvenser för Kronofogden

Kronofogden bedömer att förslagen om införande av förseningsavgifter för ekonomiska föreningar och stiftelser samt förslaget om kriminalisering av företagskapning kommer att leda till att ärendetillströmningen ökar hos myndigheten på grund av fler beslut om förseningsavgifter fattas respektive böter utdöms, som vid utebliven betalning ska verkställas. Kronofogden bedömer även att ett återinförande av revisionsplikten för små aktiebolag kommer att medföra att antalet beslut om förseningsavgifter ökar, vilket i sin tur kommer att leda till en ytterligare ökad tillströmning av ärenden hos myndigheten. Detta kommer att innebära ökade kostnader för Kronofogden

motsvarande totalt ca en miljon kronor för åren 2026 –2028. Vidare gör myndigheten bedömningen att ett återinförande av revisionsplikten kommer att ge upphov till en större ökning av beslut om förseningsavgifter som lämnas för indrivning när de nya bestämmelserna börjar gälla för aktiebolag som har bildats före den 1 juli 2025. Denna ärendeökning motsvarar enligt en grov uppskattning en kostnad om totalt ca 4,5 miljoner kronor för åren 2030 – 2032. I övrigt har myndigheten inga synpunkter.

Det här beslutet har fattats av rikskronofogden Fredrik Rosengren. Verksjurist Kinotha Asmar har föredragit ärendet. I den slutliga handläggningen har även biträdande rikskronofogde Cecilia Hegethorn Mogensen, rättschef Ulrika Lindén, tf. produktionsdirektör Mats Bengtsson, verksamhetsstödsdirektör Marie Olausson, hr-direktör Maria Johansson, it-direktör Annika Steffner, utvecklingsdirektör Tomas Höglund, kommunikationsdirektör Pernilla Gyllner och enhetschef Kristin Alm deltagit. Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.